

โครงการสัมมนาทางวิชาการ
การพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับสมรรถนะตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย
เรื่อง “การปฏิรูปอุดมศึกษาไทยแบบพลิกโฉม : ร่วมสร้างวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลง”
(Transforming Thai Higher Education: Building a Change Culture)

หลักการและเหตุผล

ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยที่มี คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม (Transformation of Learning) รวมทั้ง การพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ (Talents) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) ประกอบกับวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของรัฐที่ต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้านนวัตกรรมด้วย Thailand 4.0 เพื่อให้ประเทศไทยกลายเป็นกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยการผลักดันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (S-Curve) ในรูปแบบที่ 1 คือ First S-Curve ซึ่งเป็นการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยผลิต แต่กลุ่มอุตสาหกรรมปัจจุบันไม่เพียงพอที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทย เติบโตได้อย่างก้าวกระโดด จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาในรูปแบบที่ 2 คือ New S-Curve ซึ่งเป็นรูปแบบของการลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ เพื่อเปลี่ยนรูปแบบสินค้าและเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมอนาคตให้เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engines) ของประเทศ มุ่งปรับเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง ซึ่งการต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมจะสามารถเพิ่มรายได้ของประชากร เกิดการจ้างงานแบบใหม่ อาชีพใหม่ ธุรกิจใหม่ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสูงที่จะไปตอบสนองภาคอุตสาหกรรมไปสู่ Thailand 4.0 ได้อย่างเพียงพอ

นอกจากนี้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้กำหนดเป้าหมายมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน อีกทั้งกำหนดประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญ อาทิ การเพิ่มศักยภาพฐานการผลิตและบริการเดิมที่มีศักยภาพในปัจจุบัน ให้ต่อยอดไปสู่ฐานการผลิตและบริการที่ใช้เทคโนโลยีที่เข้มข้น และมีนวัตกรรมมากขึ้น ควบคู่กับการวางรากฐานเพื่อสร้างและพัฒนาภาคการผลิตและบริการสำหรับอนาคต ทั้งในด้านการเตรียมศักยภาพคนและโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนสร้างกลไกและเครือข่ายความร่วมมือของธุรกิจในลักษณะคลัสเตอร์ (Cluster) ในการนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2561 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการผลิตอาชีพขั้นสูงใหม่และบัณฑิตพันธุ์ใหม่ เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง

สำหรับอุตสาหกรรม New Growth Engine ตามนโยบาย Thailand 4.0 และการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย (อาชีวศึกษาใหม่ปี 2561 – 2565 และบัณฑิตศึกษาใหม่ปี 2561 – 2565) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ เพื่อส่งเสริมให้วิทยาลัย/สถานศึกษาในสังกัด สอศ. และสถาบันอุดมศึกษาผลิตบุคลากร โดยมีขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับอุปสงค์ของตลาดแรงงาน ภาคการผลิต ภาคอุตสาหกรรม โดยการจัดการศึกษาในรูปแบบที่ใช้สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ และเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตให้กับภาคอุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอุดมศึกษา ได้รับนโยบายดังกล่าวมาสู่การปฏิบัติในส่วนของอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติและกระตุ้นให้เกิดการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพสูงทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมายและสมรรถนะในโลกสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะสังคมและชีวิต มีความสามารถที่เป็นสากล มีความเป็นผู้ประกอบการ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับคุณลักษณะคนไทย 4.0 และทันต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม สอดคล้องกับพลวัตของโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตรุ่นใหม่มีสมรรถนะทั้งสองด้าน ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในทุกช่วงวัย รวมทั้งปรับเป้าหมายการรับผู้เรียนใหม่ ให้มีทั้งนักเรียน นักศึกษา คนทำงาน และคนสูงอายุ ด้วยหลักสูตรระยะสั้นหรือระยะยาว โดยคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนสู่อาจารย์มืออาชีพ ตามแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา (Professional Standards Framework : PSF) เพื่อส่งเสริมนโยบายการจัดการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติได้ด้วยอาจารย์ที่มีความเป็นมืออาชีพทางด้านการเรียนการสอน อาจารย์ต้องมีสมรรถนะ มีเทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีประสบการณ์การวิจัย จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เปิดสอน ทำให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จึงเห็นสมควรจัดสัมมนาทางวิชาการ การพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับสมรรถนะตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย เรื่อง การปฏิรูปอุดมศึกษาไทยแบบพลิกโฉม : ร่วมสร้างวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลง (Transforming Thai Higher Education: Building a Change Culture)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการผลิตบัณฑิตและพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับสมรรถนะ ความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรม มีสมรรถนะในโลกสมัยใหม่ ทางด้านวิชาชีพ มีศักยภาพสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในอนาคตและพลวัตของโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. เพื่อสร้างการตระหนักรู้ และความจำเป็นของการปฏิรูปอุดมศึกษาในมิติต่างๆ ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การปรับภูมิทัศน์สถานศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ เพื่อพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาซึ่งเป็นพลังสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง

3. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา (Professional Standards Framework : PSF) บนพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

4. เพื่อเป็นเวทีแสดงผลงาน นวัตกรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้อาจารย์และนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมทำงานกับภาคอุตสาหกรรม ตามแนวทางโครงการสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิตตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย

รูปแบบการดำเนินงาน

1 การปาฐกถาพิเศษ โดย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร)

2 การบรรยาย/บรรยายพิเศษโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิระดับประเทศและเป็นที่รู้จักในระดับสากล

3 การจัดเวทีเสวนาคู่ขนานเกี่ยวกับ การปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอน แนวทางพัฒนาหลักสูตร

4 การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิตตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย เมื่อปีการศึกษา 2561

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 600 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารระดับกระทรวงที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ
- 2) นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน และผู้บริหารระดับสูงของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชน
- 3) คณาจารย์และบุคลากรจากสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 4) ผู้ใช้บัณฑิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาครัฐและเอกชน
- 5) นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจ
- 6) คณะกรรมการชุดต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 7) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ วันจันทร์ที่ 25 มีนาคม 2562

สถานที่จัดการประชุม ห้องเมย์แฟร์ แกรนด์ บอลรูม ชั้น 11 โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมประชุมมีความตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในมิติต่างๆ เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีสมรรถนะและศักยภาพสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในอนาคตซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

2. ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแบบการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศการเรียนรู้ และการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อยกระดับสมรรถนะและศักยภาพสูงของบัณฑิตในอนาคต สำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมใหม่สู่ New S-Curve และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (New Growth Engines) ของประเทศ

3. ผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ฯ เมื่อปีการศึกษา 2561 และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งเป็นผลผลิตจากนักศึกษาในโครงการดังกล่าว
